

โรคเขียวเตี้ย

สาเหตุเกิดจาก เชื้อไวรัส *Rice Grassy Stunt Virus*
พบมาก ในนาชลประทาน เขตภาคกลาง

ลักษณะอาการเป็นอย่างไร ?

ต้นข้าวเป็นโรคได้ ทั้งระยะกล้า แดกกอ ตั้งท้อง อาการของต้นข้าวที่เป็นโรค สังเกตได้ง่าย คือ ต้นข้าวเตี้ย แคระแกรน เป็นพุ่มแจ้ แดกกอมาก ใบแคบมีสีเขียวเหลือง เหลืองอมเขียวจนถึงเหลืองอ่อน บางครั้งพบวาระหว่างเส้นใบเป็นแถบสีเขียวเหลืองขนานไปกับเส้นกลางใบ ต้นข้าวที่เป็นโรคมักไม่ออกรวงหรือรวงลีบ บางครั้งอาจพบโรคนี้อัปเดตร่วมกับโรคใบหงิก เนื่องจากมีแมลงพาหะนำโรคชนิดเดียวกัน แต่ไม่พบการระบาดเป็นพื้นที่กว้างขวางเช่นเดียวกับโรคใบหงิก

การแพร่ระบาดสามารถถ่ายทอดโรคได้โดยแมลงพาหะ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล นำเชื้อไวรัสไปถ่ายทอดให้กับต้นข้าวในแปลงนาใกล้เคียงและแปลงนาที่ไกลออกไป โดยมีกระแสลมช่วยพัดพาไป และเชื้อไวรัสสามารถคงอยู่ในตอซัง และหญ้าบางชนิด

การป้องกันกำจัดทำอย่างไร ?

สามารถปฏิบัติได้เช่นเดียวกับโรคใบหงิก ได้แก่

- 1) กำจัดหรือทำลายเชื้อไวรัส โดยไถกลบหรือเผาตอซังในนาที่มีโรค กำจัดวัชพืช โดยเฉพาะวัชพืชใกล้แหล่งน้ำที่เป็นที่อยู่อาศัยและขยายพันธุ์ของแมลงพาหะ
- 2) ปลูกข้าวพันธุ์ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 ปทุมธานี 1 พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 และชัยนาท 2 และไม่ควรปลูกพันธุ์เดียวติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก ควรปลูกสลับกันระหว่างพันธุ์ต้านทานสูงกับพันธุ์ทนทาน หรือพันธุ์อ่อนแอปานกลาง โดยพิจารณาอายุเก็บเกี่ยวให้ใกล้เคียงกัน เพื่อลดความเสียหายเมื่อเกิดการระบาดรุนแรง

- 3) ในแหล่งที่มีการระบาด และควบคุมระดับน้ำในนาได้ หลังปักดำหรือหว่าน 2-3 สัปดาห์จนถึงระยะตั้งท้องควบคุมน้ำในแปลงนาให้พอดีเปียก หรือมีน้ำเรี่ยผิวดินนาน 7-10 วัน แล้วปล่อยซังทิ้งไว้ให้แห้งเองสลับกันไป จะช่วยลดการระบาดของเพลี้ยได้
- 4) เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน แมลงส่วนใหญ่ที่พบเป็นตัวอ่อน ให้ใช้สารฆ่าแมลง ไดโนทีฟูเริน หรือ บูโพรเพซิน หรือ อีโทเฟนพโรคซ์ ไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงผสมกันหลายๆ ชนิด หรือใช้สารฆ่าแมลงผสมสารป้องกันกำจัดโรค หรือสารกำจัดวัชพืช เพราะอาจทำให้ประสิทธิภาพของสารฆ่าแมลงลดลง
- 5) เมื่อพบแมลงส่วนใหญ่เป็นตัวเต็มวัยจำนวนมากกว่า 1 ตัวต่อต้นในระยะข้าวตั้งท้องถึงออกรวง ใช้สารไทอะบิโทแซม (แอคทาร่า 25% ดับบลิวพี) อัตรา 2 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารไดโนทีฟูเริน (สตาร์เกิล 10% ดับบลิวพี) อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
- 6) ไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงที่ทำให้เพิ่มการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (resurgence) หรือ สารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ เช่น ไซเพอร์มีทริน ไซฮาโลทริน เดลต้ามีทริน เนื่องจากสารกลุ่มนี้ไปทำลายแมลงศัตรูธรรมชาติ จึงทำให้เกิดการระบาดรุนแรงของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
- 7) ถ้าปฏิบัติได้ เมื่อมีโรครุนแรง ควรดปลูก 1 – 2 ฤดู เพื่อตัดวงจรชีวิตแมลงพาหะ

ลักษณะการดูดกินของตัวอ่อนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

